

Buller

Det är sällan det är tyst i vår omgivning. Ljud som vi känner oss störda av och som vi helst vill slippa kallas för buller. Vad som uppfattas som buller varierar från person till person. Det kan till exempel handla om buller från fläktar och trafik.

Vad är buller?

Buller definieras som allt oönskat ljud. Idag störs cirka 20 procent av befolkningen av någon form av buller (Miljöhälsorapport 2001, SOS 2001-111-1). De flesta personer som störs av buller bor i tätorter och klagomål på dålig ljudisolering är ett välkänt problem.

Hur mycket får det låta inomhus?

Riktvärdet för den ekvivalenta ljudnivån, 30 dBA, gäller kontinuerliga störningar som till exempel en fläkt. Riktvärdet för maximalt buller 45 dBA avser kortvarigt högt ljud som slagljud. Ljud med hörbara tonkomponenter (= "rena toner") bedöms strängare. Nivåer ner till 25 dBA, ekvivalentnivå, kan uppfattas som störande.

Högst tre sömnstörningar per natt på grund av buller accepteras. Folkhälsomyndighetens allmänna råd innehåller också riktvärden för lågfrekvent buller. I de fall där miljökontoret bedömer det nödvändigt kan en mer omfattande mätning (tersbandsmätning) behöva utföras.

Bullertyp	Ljudnivå dBA
Ekvivalent (genomsnitt)	= 30 (dBA eq)
Maximalt (t.ex. dunsar och slammer)	= 45 (dBA max)
Ljud med hörbara tonkomponenter	= 25 (dBA eq)
Ljud från musikanläggningar	= 25 (dBA eq)

Tabell 1: Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus (FoHMFS 2014: 13)

Mätning

Mätningar ska alltid ske av ackrediterade eller auktoriserade akustikkonsulter. Kalibrerade instrument ska användas och mätning ska göras enligt de svenska standarder som finns. Akustikkonsulter hittar man i Gula sidorna under Ingenjörer.

FAKTA OM LJUD

Vid bedömning av buller i fastigheter tillämpas Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus (FoHMFS 2014: 13).

Decibel (dB) = Logaritmisk enhet för ljudtrycksnivå. Tre decibel motsvarar en fördubbling av det fysikaliska ljudtrycket.

A = Uppmätt ljudnivå är filtrerad för att likna människans hörseluppfattning

C = Uppmätt ljudnivå som tar hänsyn till mer lågfrekvent buller.

Hz = Hertz (svängningar per sekund)

Ekvivalent ljudnivå = Medelljudnivån under en viss tid

Maximal ljudnivå = Kortvarigt högt ljud, t.ex. slagljud

Hur mycket får det låta utomhus?

Buller från fläktar, kylanläggningar och liknande som placerats utomhus bedöms enligt Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller. Nivåerna i tabellen gäller utomhus vid fasad och andra ytor för utevistelse i närheten. Finns tillståndsbeslut för en industri, som anger andra rikt- eller gränsvärden för buller, tillämpas dessa.

Externt industribuller	Utgångspunkt för olägenhetsbedömning vid bostäder, förskolor, skolor och vårdlokaler.	Friluftsområden
Dagtid (kl. 06-18) Ekvivalentnivå	50	40
Kvällstid (kl. 18-22), samt lördag, söndag och helgdag kl 06-18 Ekvivalentnivå	45	35
Nattetid (kl. 22-06) Ekvivalentnivå	40	35

Tabell 2: Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller. Värdena i tabellen är dBA, frifältsvärde.

Trafikbuller

Trafiken är en stor källa till buller i många städer eller längs större vägar. Fastighetsägare har en skyldighet att se till att fönster håller en god kvalitet och att de underhålls för att undvika bullerstörningar. Fastighetsägare som anser sig ha en bullerstörd fastighet kan vända sig till väghållaren för att ansöka om att bullerskydda en fastighet. Inom tätorten är det oftast kommunen som är ansvarig för vägen och utanför tätorten Trafikverket.

Buller från byggarbetsplatser

Byggbuller regleras i Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser (NFS 2004:15). Verksamhetsutövaren för en byggplats bör genom bullerberäkningar eller bullermätningar samt omgivningskartläggning ta fram underlag för bedömning av störningen för omgivningen. Om de boende i omgivningen blir störda av buller från byggarbetsplatser är det verksamhetsutövaren som ska kontaktas i första hand.

Nybyggnation

För nya bostäder där ett ärende om detaljplan eller bygglov har påbörjats efter den 2 januari 2015 görs olägenhetsbedömningen vad gäller buller i plan- eller bygglovsskedet. Mer information finns i Förordning 2015:216 om trafikbuller vid bostadsbyggande och i Boverkets vägledning om industri och annat verksamhetsbuller vid planläggning av bostäder.

FAKTA

Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus (FoHMFS 2014:13).

WEBBEN

Folkhälsomyndigheten:
www.folkhalsomyndigheten.se

Naturvårdsverket:
www.naturvardsverket.se

Boverket:
www.boverket.se

För frågor som rör inomhusmiljö kontakta miljökontoret 0451-26 83 31